

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 13 มกราคม 2568

ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล เพื่อบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) เสนอ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนข้อมูลการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล เพื่อบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ ดังนี้

1. ให้กรมกิจการผู้สูงอายุเป็นเจ้าภาพหลัก และให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) (สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ) สนับสนุนการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล เพื่อบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

2. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ/สวัสดิการผู้สูงอายุทั้งในรูปแบบเงินสวัสดิการและบริการต่าง ๆ โดยมีจำนวน 43 รายการ 23 หน่วยงาน (10 กระทรวง) สนับสนุนข้อมูลรายบุคคลเพื่อจัดทำฐานข้อมูลสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

สาระสำคัญของเรื่อง

กผส. รายงานว่า

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 48 วรรคสอง บัญญัติให้บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และบุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 11 (11) บัญญัติให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ซึ่งเป็นการพยายามยกระดับให้เป็นระบบบำนาญถ้วนหน้า โดยเน้นให้สิทธิแก่ผู้ที่ไม่เคยได้รับสิทธิสวัสดิการจากภาครัฐและใช้เกณฑ์อายุเป็นหลักประกันพื้นฐาน ในขณะที่ระเบียบ มท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 ข้อ 6 (4) กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ต้องเป็นผู้ไม่มีรายได้หรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพตามที่ กผส. ตามกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุกำหนด แต่เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีฐานข้อมูลผู้สูงอายุที่สามารถช่วยให้ทราบว่า ผู้สูงอายุหนึ่งคนได้รับสิทธิสวัสดิการอะไรบ้าง และมีหน่วยงานใดบ้างที่ให้สิทธิสวัสดิการผู้สูงอายุด้านใด ดังนั้น หากมีการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุและทุกหน่วยงานบูรณาการข้อมูลร่วมกันจะสามารถลดปัญหาการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุซ้ำซ้อน อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการดูแลผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเกิดประโยชน์ร่วมกัน

2. กผส. ในการประชุม ครั้งที่ 2/2566 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายวราวุธ ศิลปอาชา) ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ ได้มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านการจัดทำประเด็นข้อมูลเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุไทย (คณะอนุกรรมการฯ) ศึกษาข้อมูลด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของประเทศไทยที่ได้รับ ทั้งในรูปแบบเงินสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ เพื่อบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

3. คณะอนุกรรมการฯ ในการประชุม ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2567 มีมติรับทราบการขับเคลื่อนฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุของแต่ละหน่วยงาน (ที่กรมกิจการผู้สูงอายุ พม. ได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลสิทธิ/สวัสดิการที่ผู้สูงอายุจะได้รับ ทั้งในรูปแบบเงินสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้มาในเบื้องต้น และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมในที่ประชุม) และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุเพิ่มเติมรายละเอียดข้อมูลให้ครบถ้วน และรับทราบผลการหาหรือแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ (Personal Data) ตามสิทธิ/สวัสดิการที่ได้รับ ร่วมกับ สพร. เพื่อเตรียมความพร้อมในการบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ โดย สพร. ยินดีให้ความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุฯ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการได้มาของข้อมูลที่จัดส่งให้กับเจ้าภาพที่สามารถรวบรวมมาตั้งต้นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์ และเห็นควรให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นทางการผ่านกลไกของหน่วยงานราชการตามขั้นตอน ดังนั้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูล เห็นควรเสนอ กผส. เพื่อมีมติเห็นชอบการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ ในการแบ่งปันข้อมูลส่วนบุคคล (Data Sharing) ควรพิจารณา เฉพาะฐานข้อมูลที่จำเป็นและเป็นฐานข้อมูลที่มีความพร้อมโดยพิจารณาจากหน่วยงานและผู้รับผิดชอบฐานข้อมูล (หน่วยงานราชการ) ในการรับและส่งข้อมูลซึ่งถือว่าเป็นผู้ควบคุมข้อมูลที่มีบทบาทเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

4. กผส. ในการประชุม ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2567 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) (ในขณะนั้น) เป็นประธานการประชุมมีมติเห็นชอบการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคลฯ โดยบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ และมี สพร. และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ สนับสนุนการดำเนินงาน ซึ่งจากผลการรวบรวมข้อมูลด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของประเทศไทยที่ได้รับ ทั้งในรูปแบบเงินสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ โดยสรุปมี 43 รายการ 23 หน่วยงาน (10 กระทรวง) ได้แก่ กค. [สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)] พม. [สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)] กระทรวงคมนาคม (คค.) [สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม] กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์) กระทรวงแรงงาน (รง.) [สำนักงานประกันสังคม] มท. [กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยา] กระทรวงยุติธรรม (ยธ.) [สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ] กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) (กรมส่งเสริมการเรียนรู้) สธ. [สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)] และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ทั้งนี้ กผส. มีความเห็นและข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวมีสิทธิสวัสดิการที่เป็นตัวเงินจำนวนมากและกระจายไปในหลายโครงการ ทำให้ต้องบูรณาการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ จึงควรมีมติจากคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สามารถรวบรวมและจัดส่งข้อมูลให้กรมกิจการผู้สูงอายุสามารถวางแผนงานเชิงนโยบายต่อไป

5. กระบวนการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล โดยบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ มีกระบวนการดำเนินงานที่สำคัญระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2566 – เมษายน 2568 สรุปได้ ดังนี้

ขั้นตอน	กระบวนการดำเนินงาน	ช่วงเวลาดำเนินการ
1	รวบรวมข้อมูลสิทธิ/สวัสดิการที่ผู้สูงอายุจะได้รับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง	พฤศจิกายน 2566 - เมษายน 2567

2	เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติเห็นชอบให้ สพร. และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ สนับสนุนการดำเนินงานการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคล โดยบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุนข้อมูล	มิถุนายน - สิงหาคม 2567
3	จัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (Memorandum of Understanding: MOU) เพื่อความร่วมมือในการบูรณาการข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับร่วมกับ สพร. สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สิงหาคม - กันยายน 2567
4	กำหนดรูปแบบ/วิธีการในการส่งข้อมูลร่วมกับ สพร. สถาบันข้อมูล ขนาดใหญ่ฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สิงหาคม - กันยายน 2567
5	รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และจัดรูปแบบข้อมูลในมาตรฐานเดียวกันร่วมกับ สพร. สถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สิงหาคม - กันยายน 2567
6	ทดลองวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 1 ร่วมกับ สพร. และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ	กันยายน - ตุลาคม 2567
7	นำเสนอตัวอย่างผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 1 ส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อมูล	ตุลาคม 2567
8	นำข้อเสนอแนะจากหน่วยงานมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับ สพร. และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ	ตุลาคม 2567
9	กรมกิจการผู้สูงอายุร่วมกับ สพร. และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ฯ ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคลและนำข้อมูลจริงเข้าสู่ระบบ พร้อมทั้งเชื่อมโยงสู่แอปพลิเคชัน “ทางรัฐ”	ตุลาคม 2567 - เมษายน 2568

หมายเหตุ : ปัจจุบันการจัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่จะได้รับรายบุคคลอยู่ในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเสนอคณะรัฐมนตรีในครั้งนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีฐานข้อมูลผู้สูงอายุตามสิทธิ/สวัสดิการที่ได้รับทำให้ทราบว่าผู้สูงอายุหนึ่งคนได้รับสิทธิ/สวัสดิการอะไรบ้าง โดยสามารถนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายด้านผู้สูงอายุ ตลอดจนการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิ/สวัสดิการอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
2. ทำให้ทราบข้อมูลด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของประเทศไทยที่ได้รับ ทั้งในรูปแบบเงินสวัสดิการและบริการต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ เพื่อบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนที่ขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุ

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <http://www.thaigov.go.th>

จัดทำโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง

